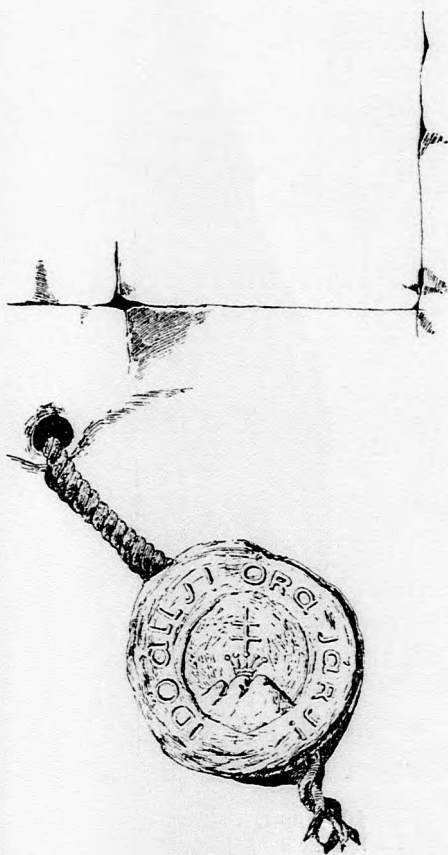

ELŐKELŐ: :VILÁG

• HETENKÉNT MEGJELENŐ FOLYÓIRAT.
• A MAGYAR NEMES-TÁRSASÁG SZÁMÁRA.

ELŐKELŐ VILÁG

hetenkint (szerdán) megjelenő szépirodalmi és társadalmi folyóirat a magyar nemes társaság számára.

Előfizetési ára: Egész évre 16,— Egyes szám —.40	Szerkeszti és kiadja: Lengyel Gizella.	Szerk. és kiadóhivatal: BUDAPEST, VII. ker., István-út 40. sz.ár.
--	---	---

Sport.

Vasárnap, október 28-án volt a bécsi lóversenyek nyolcadik napja.

Nagyszámú, előkelő közönség előtt folyt le a verseny, a mely mindvégig izgatottságban tartotta a fogadó közönséget.

Legelső volt a Nyeretlen kétévesek versenye, a melyben Marc Aurél nyerte el a kítüzött 2000 koronát.

Hat ló állott a starthoz, nevezetesen: Gróf Trauttmansdorff L. Marc Aurelje, báró Harkányi I. Montezumája, Blaskovits E. Kevélye, gróf Andrássy G. Anitaja, Capt. Gaston Primája és báró Rothschild N. Patronja, mindegyiknek nagy esélye volt e versenyben.

Marc Aurel mindvégig vezetve, könnyen első. A második díjért Montezuma és Kevély vívtak kemény harcot, de a célegyenesben Kevély lovasa, Black, elbizakodva, lovát föltartja, mely kedvező pillanatot Wilton fölhasználva, jó másodiknak érkezett be.

Második futam volt a Handikap, 2000 kororáért, 2000 méter távra.

Szintén hat ló állott sorompó elé, a mely előreláthatólag már Gondié volt. Alig hogy a startot megadták, Féerie ugratott az élre, vezetve körülbelül 500 métert, de ekkor a Dréher Heng' di' an-ja veszi át a vezetőserepet és az utolsó fordulóban hátraszorítva Gondi és Alice által, kettőjük között dőlt el a verseny, Gondi javára. Első volt Mr. Siltón Gondija, második Sindler E. Aliceje, harmadik báró Springer G. Féerieje. Futottak még a Szászbereki ménésből Da kommt sie; Dreher A. Heng' di' an-ja, Mr. C. Wood Monzaja.

Most következett az Eladóverseny, melyben a nyerőt 4000 koronával honorálták. Lovag Lederer S. Vőlegénye nyerte el a díjat igen könnyen. Ezuttal a Vőlegény csak 4000 korona hozományt kapott. Második volt gróf Festetich T. Berceuseja, harmadik lovag Lád Jagellója és Harkányi I. Feodorája, Egyedi L. Rózsija, Mr. Redgrey Da capója, Schossberger L. Illusionja érkeztek be e sorrendben.

Negyedik verseny volt gróf Henckel Hugó emlékversenye.

A Henckel-memorial volt a főmozzanata a mai napnak, a melynek eredménye nem egyezett meg a nyilvános formával. Tíz elsőrendű ló futott a 20.000 koronás díjért 1600 métert. Carrasco győzött, holott eddig még a Bookyval sem tudott boldogulni.

E versenyben föltétlenül Kamorosannak kellett volna győzni, de mindkét kengyel-szija elszakadt, s így kénytelen volt a második helylyel megelégedni.

Bordereaut is utólérte a nemezis. Son sourire a korláthoz szorította úgy, hogy azt lovasa kénytelen volt föltartani, a miért Slackot, Son sourire zsokkáját a pótmeeting tartamára diszkvalifikálták.

Start után Tacskó volt az élen ezer méterig Kamorosan és Carrasco előtt, Bordereau pedig negyedik helyen látszott. E pillanatban az utolsó helyről Son sourire nyomul az élre és Bordereaut a barièrehez szorította, hogy Bordereau az oszlophoz ütődött. A távoszlopnál Carrasco lovasa észrevette, hogy vezetőjével valami baj történt, és óriási ostorcsapásokkal száguld a vezetőhöz, és heves küzdelem után egy hosszszal győz. Második volt lovag Wiener-Welten Kamorosanja, harmadik Dréher A. Retourja. A többiek a következő sorrendben érkeztek be: Son sourire, Mágnes, Kalaner, Tacskó, Bordereau, Bakator, Philosoph.

Következik a Beaten-Handicap. Díj: 3000 korona. Táv 1000 m. Első volt: Rohonczy G. Hamamelis-je, második Ferdinandy B. Manillája, harmadik gróf Batthyány Oppositiója.

Hatodik verseny volt a Háromévesek akadályversenye. Díj: 4000 korona. Táv: 3200 méter. Első Péchy A. Garciája, második Mautner V. Kótyagja, harmadik Strzigowsky V. Cyranója.

Zárverseny, melyben Polonius győzelemhez jutott s Max második helyhez jutott. Harmadik gr. Forgách I. Kisasszonya lett, utána Szemere E. Topromeneje érkezett be.

K. L. R.

ELŐKELŐ VILÁG

Szerkeszti és kiadja: LENGYEL GIZELLA.

Halottak napján.

Bölcső és sir . . . élet és halál . . . Fenséges örökigék, melyekről elmékedni oly világosan tanít a temető. Ha nem jutnának eszünkbe, ha nehéz munkákkal terhelt életünk rendes folyását nem akasztanák meg ilyféle gondolatok, ha senkink sincs a fák gyökereit ölelő rideg porszemek között, lehetetlen, hogy meg ne álljunk egy percre a halottak mélabus ünnepén — gondolkodni, imádkozni, midőn a harangok komoly, monoton hangja e napon fülünkbe cseng. Vagy a mulandóság eszméje nem villan fel mindenki agyában? Bármint akarnók is a napok sorából kitörülni a kegyeletnek halálra emlékeztető eme magasztos ünnepét, erőnk gyönges ha futni akarnánk a harangok zúgása elől, hogy ne halljuk e napon, egy benső hang többszörösen visszhangozná azt. Közös ünnepe ez az egész emberiségnek, a midőn megszűnnek a kasztok, elsimulnak az ellentétek, midőn nem tesz különbséget a ruha, a rang, a pénz, a tudás.

Bölcső . . . élet . . . Bölcső az élet tragédiájának kiindulási pontja. Itt pillantjuk meg az élet hajnalát, mely meleg sugarával bearanyozza énünket, mely reményekkel, sikerekkel kecsegtet, mely jövőt ígér! S mi mosolyogva hiszünk, bizunk a melegítő párnák között, jó anyánk oldala mellett egy hosszú s nagyon boldog időt látunk magunk előtt. Mikor még az élet kezdetén vagyunk, mikor az ember még semmit sem tett, semmit sem érdemelt, a boldogság az agyban nem ad helyet a mulandóság fogalmának; a mikor pedig megszoktuk már a lehetetlent nem kívánni, sorsunkba már-már megnyugszunk: akkor elhagyatva, egyedüli földi jutalmunk a koporsó — szerencsésebb helyzetben talán egy emlékkő!!

Az élet órája remek szerkezet; nem siet, de késésével sem zavarja meg a rendes menetet. S a mint múlnak a percek, hamar észrevesszük, hogy bölcsőnk szűk s kilépvé belőle — lábaink az élet deszkáit érintik, hol alig nézhetünk széjjel, alig szánhatjuk el magunkat, elragad az ár, hogy megmutassa a tudást, megismertesse a nehézségeket. A bölcsőből világító sugár halaványulni kezd s kezdődik a hullámlás, majd a küzdés, megjelennek a könyvek, az élet hű kísérei s nincs többé nyugopont, a melyen megpihenhetünk. Emelkedés és hanyatlás — ez a földi dolgok s így az élet sorsa is s a szomorú benne csak az, hogy míg az emelkedésre az ember tevékenysége hatványozva befolyhat, a hanyatlásban legtöbbször a tehetetlen néző szerepére van kárkoztatva. Befűrődik lelkünkbe a kételkedés fulánkja s a bizonytalanság érzete hadat üzen a nyugalomnak. A küzdelem a szépért és jóért lelkesít, a feladat nemes, de mikor oly könnyű a visszaesés és oly nehéz az eszményi cél elérése, — ritka a győzelem!

És az ember folytonosan küzd az élet folyamán. Érzi, hogy joga van az élet áldásait élvezni, érzi, hogy van ereje akadályokkal szembe szállani s mégis tapasztalja, hogy egy magasabb, láthatatlan hatalommal kell számolnia, mely terveit megghiusithatja, erejét megsibbasztja s visszalöki könnyen a céltól, melyet elérni hitt. A nyers természet legyőzése után még nincs vége a küzdelemnek! S jaj nekünk, ha a hit világító fáklyáját kioltjuk sziveinkben, ha nem tekintünk föl a föld sarából oda, hol a legjobb Kalauz lakik, ha nem hallgatjuk meg Isten szavát. Ez iránytű nélkül megállapodásra jutni nem tudnánk, mert a világ nem a tudósoké, kik az összes mindenségek utolsó létokát ma sem találták meg, sőt századunk kételkedő szelleme még jobban összezavará e kérdést. Az emberiség szívbéli megnyugvást, boldogságot kíván; a kételkedésre pedig boldogságot alapítani nem lehet.

E kételkedés, e küzdelem között az óra hamar lejár. Míg az emberi vélemény, ész, szenvedélyek örökös hullámlásban vannak, míg az isteni Gondviselés, mely az élet utjának egyedüli üdvös világítója — mozdulatlanul áll, addig az egyedek némán, nyomtalanul eltűnnek, hogy újabb erőknek adjanak helyet, melyek [közül a szellemi zürzavarban mind kevesebben harcolnak a mély vallásosság és tiszta erkölcs zászlaja alatt — szembe a ferde eszmék anarchiájával, mely, sajnos, napjainkban úgy kél ki a szenvedélyek talajából, mint phönix a romlottság hamvából. S bár az eszmék e harcban egyre tisztulnak, a kő az égi fény sugar alatt egyre bontakozik, mégis megszűnik mindenkinél rövid vagy hosszabb idő után a küzdelem, mely véges; ismeretlenné lesz az érdek, tudás, öröm és fájdalom. A küzdelem teréről testünk ismét csak szűkebb

helyre szorul le, melyen a hit és remény mécsese dereng: a sirba! Mi tehát az élet és halál között a különbség? Nagyon csekély! Csak abban ütnek el egymástól, hogy a keresztet, melyet az életben vállainkon hordozunk, a halál leemel onnan és sirhalmunkra tüzi. Csak keresztünk cserél tehát szerepet...

Kívül kereszt, belül sötétség, a legnagyobb titoknak éjjele: ez a sir! Metsző gúny fekszik ebben, hogy az a test, mely mozgott, járt, érzékelt, örült és sirt, tehetetlenül enyészik a sirba. Milliók és milliók jutottak e sorsra, milliók és milliókra ugyanez vár. A sirt senki sem kerüli ki, ezt eléjük kivétel nélkül. A világ azután lassan elfelejt minket s azok a kezek, melyek esetleg jót tettek, az az agy, mely alkotott és produkált — lassan porrá válnak. Hol marad a szépség, gazdagság, tudomány? Nem szentelt hely tehát a temető, hol már annyi ember-test vált semmivé? Nem kell-e semmiségünk tudatában mélyen megalázva lépni e helyre különösen ma, mikor ünnepel? Nem üdvös-e, szakítva a világ zürzavarával, kitekinteni oda, hol minden kereszt a mulandóságról beszél nekünk, hol minden kő a halál hirdetője?!

Temető, van-e története némaságodnak? van-e jövő, melyre nyugalmad vár? Küzdenek-e békés polgáraid ideálokért? éreznek-e koporsóid? s ha igen, van-e ott öröm, fájdalom? van-e remény s csalódás? gyűlölnék-e vagy szeretnek fejfáid?

Történetem van, feleli a temető, két részre oszlik. Az elsőt a bűn kezdte írni, utolsó lapja a koponyák hegyén zárul be e szóval: Beteljesedett! A második részt a kereszt nyitja meg, utolsó gondolata az idők teljébe vész el. Képem csak egy ideál felé tekint: Feltámadunk! Nézz, te szegény küzködő ember, nézz horpadt sirhalmaimra, mélyebbek ezek, mint az ásó járása, bennük lakik örök rendeltetésed nagyszerű titka. Neked nem szabad megállni a rögnél, a hervadozó virágnál, a porladozó csontnál, neked túl kell nézni e muló képeken s a dűledező romok mögött új várnak tornyára esik tekinteted, ormán a halhatatlanság hajnalfényével. Szépek e romok, mint a költészet, melynek szelleme oly sokszor pihen meg rajtuk; de ez mind csak képzelet, ábrándos hangulat, neked tovább kell menni! Szállj le birodalmamba s ha megdöbbenés mélységén, örülj, megdöbbenésed az első lépcső lesz, leszállni abba segít a hit, integet a remény. Jer, jer ember, olvasd történetemet!

S a szem mégis sir, a szív mégis sajog, ha kialszik egy-egy kedvesének élete, az ember elfogódik mégis, ha koporsót lát. — Igaz! Mert az ember nemcsak hisz, nemcsak remél, de szeret is. A szeretet pedig inkább érez, mint számol, a szeretetnek fáj az elválás.

S ez így van jól! Az emberi gyarlóság szép a gyász könnyeiben, nemes a kegyelet áldozatában, csak sird ki magad ember, a temetőhöz téged sok érzés kötöz! Tépd le az ősznek fenmaradt virágait s kösd koszorúba! Szakítsd ma ki magadat a mulandót nyújtó, az érdeket hajhászó világ bilincsei közül s próbálj imádkozni! Öltözz gyászruhába s a földi nagyság és dicsőség mulandóságát hirdető csönles birodalomban kopogtass kedveseid keresztfáján, jövőd lakásod ajtaján!

Jer, kis árva, e napon a temetőbe, hol szüleid porladoznak, jer özvegy, leróni a kegyelet adóját, jer, anya, gyermeked sirja felett imádkozni, jer, magyar vérem, nagyjaink, jeleseink sirhalmához, — menjünk ki mindnyájan e napon a csendes birodalomba, keressük fel kedveseink sirjait s ha az őszi szél halotti éneket játszik a még ágaikon maradt zörgő falevelekkel, a hit, remény és szeretettől indítva, megnyugvással feleljük: Viszontlátásra!!!

Dr. gróf Csáky Adorján.

Halottak estéjén . . .

Irtá: ZOMBORY GYULA.

Van, mindenkinek van halottja,
Kért imádkozni siet,
Virágot rak a bús halomra
S világló fényes mécsket.

De míg csak egyszer évsoronkint
Bevett szokásból tesznek így,
Az én szemem naponta ázik,
Naponta önti könnyeit.

Fejfátlanul — haj! rég pihennek
Halottaim, mély sir ölén . . .
Számukra még föltámadás sincs,
Azért sírok, keservek én.

Mert — úgy érzem, hogy hit, reménység
S a csalódott mély szerelem
Lehullt levél sorsára jutva,
Tavaszt nem látnak sohasem!

Két gyűrű.

Irtta: G. BÜTTNER JULIA.

A hajló nap sugarai áttűzték az erdőt. Sziporkázva jöttek a sugárkévék és bevilágítottak a sűrűbe. Fény és meleg áradt a fák alatt s az erdei virágok gyöngéd illata a nap felé vonult.

Olyan káprázatos az erdő! Nagy, terjengő páfrányok lengetik a csipkés leveleket hosszú száraikon s a rájuk vetődő napsugarak a fény és árny rezgő játékát űzik. — A mohok körültekintő olyan bokrosan nőnek, akár a fű s a nap rájuk aranypórt hint. — Közben a tölgyek tövétől fakadó zsenge hajtások kéznagyságu levelei ide-oda hajladozva, pirosan-zölden csillognak. S a mint az erdő átmelegedett, megmozdult az orchideák illata is és mindjobban erősödvé szerteáradt s egybevegyült a közel elterülő sötét tó vizének hús szagával.

A tó vize már árnyban feketélt. De magas partján még napfényben fürödtek az ingó virágszálak.

A napsugaras erdőn keresztül szép, büszke, előkelő leány gyorsan, majdnem futva jött fel. Lovát lent hagyta az erdőszélen s finom alakjához puhán odasimuló fehér lovaglóruháját felfogva, sietett az irtáson át.

De összevont egyenes szemöldökei alól szép hosszas szemei nem látták az erdő szépségeit. Lázos fény lobogott a sötét szemekben, melyek merőn tekintettek előre, mint valami cél felé.

Arca is lázban égett s halántékain kidagadtak a kék erek. Ajkait összeszorítva, elszántan tört keresztül a zsenge hajtásokon s az illatozó virágokon.

Mikor a tó partjához ért, megütődve állt meg.

Ott a parton egy parasztleány feküdt. Kendője fején hátracsúszott, szőke haja összekuszálva tapadt homlokára, ajka panaszosan félig megnyílt.

A főúri leány azt hitte, hogy meg van halva. Olyan szomorú halott arca volt.

Lehajolt hozzá s akkor látta, hogy a parasztleány csak alszik.

Türelmetlenül rázta fel.

— Hallod te! Kelj fel s eredj el innen.

A leány fölébredt és fölkel, nagy kék szemeivel szomorú zavarral nézett az előkelő leányra s alázatosan köszönt.

A főúri leány felismerte a falujabelit.

— Dercse Boris, te vagy, ugy-e?

— Én, igenis kérem alássan.

— Te daloltál tegnap olyan szomorúan a grófi kert mellett a pataknál?

— Ott mostunk a fűzfák alatt, — felelt Boris lehajtva fejét.

— És igaz az, a mit daloltál?

— Hogy megcsalt a mátkám?

— Az.

— Igaz. Hisz mind a világ danolja már rólam.

— És most azért jöttél ide a Gyilkos tóhoz, mert tudod, hogy az nem adja vissza, a ki beleveti magát?

S a főúri leány összevont szemöldökei alól sötéten nézett Borisra.

Boris szomorúan lógatta fejét.

— Csak feljöttem. És itt elaludtam.

— Ostoba! ilyen közel a parthoz. Be is fordulhattál volna álmodban.

— Tán jobb is lett volna. Álmodban nem lenne vétek. Mig ébren azért megverne az Isten.

— Azért, ha akarattal mennél a vízbe?

— No igen. Hisz a kik itt beölték magukat a Gyilkosba, azokból de egy sem jutott a menyországba. Mindig itt lesznek örökéig és nem üdvözülhetnek.

— Hogy tudod te azt? — kiáltott rá haraggal a grófi leány.

— Mindenki tudja azt. Meg aztán látják is őket a vizen.

— Mikor?

— Ha a teli holdnak udvara van. Hiszen már tán száz leány is fekszik a tó feneketlen fenekén s az akkor mind feljön. Feljön és itt siratja, hogy nem üdvözülhet.

— Mit tudjátok ti azt, hogy azok nem üdvözülnek? Miért ne lenne jobb sorsuk a halál után, mint itt a földön? Hisz az egy szentre is sok lenne, a mennyit itt szenved az ember! — S a szép, büszke leány szeme haragosan villámlott s úgy csapott végig

Iovagló ostorával egy magasra nyúlt campanulla szálón, hogy a halványlila harangvirágok szerterepültek.

— Az igaz! — fohászkodott Boris, — de édesanyám azt mondja: a mit emberért szenvedünk, az nem áll meg Isten előtt. Csak a mit az Istenért s az Istentől szenvedünk, azért üdvözülünk.

— Hát ha te nem akarod magadat itt a Cyilkosba előlni, mit jössz akkor ide? — kérdezte haraggal a grófleány.

— Csak eljövök. Azt gondolom, hogy majd egyszer egy azok közül, kiket itt vízbe vitt a szívük, mégis tán csak nekem is feljön és mond valamit.

— Mit? Mit akarsz tőle tudni?

— Hát tán majd mondaná, hogy ne kívánjam úgy a halált, mert ott sem jobb. A ki itt hű, az ott is csak egyre siratja a másik hűtlenségét — s Borcsa sirni kezdett. — Ha azt megtudhatnám, hamarabb világosodna körültem.

— Te ostoba, mit bánod ott a más hűtlenségét? És ott legalább már nem látod őt, nem hallod a szavát, nem hallod még a hangját sem. Örökre megmenekedtél tőle és a bánattól.

Hát ha az Isten majd azzal ver meg, hogy mást ott se lássak, csak őt, mást ott se halljak, csak őt?

— Jézus, Mária! Isten őrizzen! — kiáltott fel a grófleány, két kezét védőleg maga elé tartva. -- Hisz az lenne a legborzasztóbb! A legislegnagyobb büntetés!

A parasztleány megtörülte szemét kötevényével, lerázta ruhájáról a ráragadt mohot, búsan, alázatosan köszönt s elindult. De megint megállt.

— Még azért is jöttem ide, mert otthon nem búsulhatok. Édesanyám haragszik s mindjárt rám szól, hogy ne vétkezzek azzal a bánattal. Mert a ki olyan csalfa tud lenni, mint Andris, azért nem szabad búsulni. Csak ha egy igaz, hű szeretőm meghalt volna, azt sirathatnám, hogy akkor még édesanyám is velem sirna.

-- Igen, ha meghalt volna, — mormogta a grófleány.

— Nagyanyám meg azt mondja, hogy minden rossz csak az ördögtől jön. Azért ne búsuljak, mert a búsulásnak az ördög örül. Azzal kísérti meg a gyenge lelket. Mint a ködöt, úgy bocsátja ránk a búbánatot, hogy bele vesszünk. De, hogy attól úgy segítsek magamon, hogy fogjam az András mátkagyűrűjét és magam helyett azt dobjam be a Gyilkosba. Akkor menten vége lesz a hatalmának felettem.

— És te azt nem akarod bedobni? — kérdé hirtelen a grófleány.

— Nem bírom. Mindig elhozom magammal. De ha be akarom dobni, olyan nehéz lesz, hogy nem bírom.

— Itt van nálad az a gyűrű most is?

Boris rábólintott.

— Add ide!

S a grófleány gyorsan Borishoz lépett.

De az csak lassan kereste elő a gyűrűt. — Már csak titokban a nyakán viselte egy olvasón.

— Azt gondoltam, hogy így a szent olvasó eiveszi róla a gonosz hatalmát — s odanyujtotta a gyűrűt.

A másik átvette s komoran nézte a durván készült ezüstkarikát, melynek közepén a kék üvegkő olyan csalfán mutatta a hűséget.

Olyan nagy volt a gyűrű, hogy az ő finom ujjai párosan belefértek.

Csak forgatta a kezében és büszke szép feje lassan aláhajlott s haragos szemében megtört a sugár és a durva parasztgyűrűre, mintha könnyesepp esett volna.

Aztán elfordult Boristól. Balkezéről hirtelen lerántotta a keztyűt s gyűrűs ujjáról drágaművű finom kis gyűrűt huzott le, melyen az egyetlen ragyogó gyémántra azt mondta nemrég jegyese, hogy az az örökkétartó szerelmet jelenti.

— Eredj előre! — szólt vissza sajátos rezgő hangon Borishoz. — Szaporán, eredj előre!

De Boris szomorúan nézte, hogy mi lesz az ő gyűrűjével. S meg is látta, hogy a grófleány, a mint gyorsan a parthoz lépett, magasra emelt kézzel bedobja a gyűrűt a tóba.

Bedobta. De Boris azt is látta, hogy a gyűrű fent a levegőben, a hol a nap még érte, kettévált s az egyik mintha meggyúlt volna, fényes, sziporkázó tűzzel esett a tóba, a másik pedig csak úgy sötéten hullt a vízbe.

— Jézus Mária! — sikoltott fel Boris. — Látta? A gyűrű kettő lett és az egyik meggyúlt a naptól. Igazán az ördögé volt!

Boris keresztet vetett magára.

A grófleány meglátta, mélyen föllélegzett s ő is gyorsan keresztet vetett. Aztán felhuzta keztyűjét s nyájasan intett Borisnak.

— Isten áldjon meg Boris! Köszönöm, hogy itt voltál.

Azzal gyorsan, mint jött, sietett át az irtáson le a völgybe, hol az erdő szélén Iova várta. Es mihamar felhangzott lovának biztos vágatása a köves úton hazafelé.

Boris nem tudta, mit köszön neki a grófleány. Rémülten szaladt el s még gyorsabban ért ki az erdőből. Ugy futott el, hogy egy pillantást sem mert vetni többé a tóra.

A fák, a víz s a virágok újra egyedül maradtak. A nap visszavonta égő sugarait. Harmat hullt a földre s az eltaposott zseuge hajtások, a lehajlott virág és fű föl-emelkedtek.

Madách lyrai költészete.

Irta: BECKER HUGÓ.

(Folytatás.)

Leghosszabb és legváltozatosabb verssorozata a „Rajzok és képek” című. Képzelve itt szabadon csaponghat, a tér és idő korlátain felülemelkedve, kipróbálhatja szárnyalását s rendszeren oly fenséges tárgyakat kereshet, melyeknek előadásában bölcséleti reflexiói közbeszőhetők. Be is kalandozza a legkülönbözőbb korok és népek világát, s tárgyát hol a hagyományból és őskorból, hol a középkor regéi és legendáiból, avagy a bibliából választja. Az örök embernek e változatos korokban és népekben való feltüntetése méltó előcsarnokul szolgál a hasonló alapon nyugvó Ember Tragédiájának. A lét problémáját, az élet tarka-barka küzdelmét erőteljes hangokban és sikerült képekben rajzolja élénk. Azonnal észreveszszük, hogy e talajon már teljesen otthonos és kedvenc eszméinek birodalmába lépett. Eszmemenete rendezettebb, szerkezete kerekded, hasonlatai, szóképei és kifejezései a rendesnél találóbba.

Mily megható és igazán szívből jövő és szívhez szóló mindjárt a sorozat második költeménye: „Balassa Bálint”, ki távol az édes hazától, hol „dalát a kalmár-nép nem érti”, a mélán mormoló tengerparton ülve, el-eltűnődik szomorú sorsán, miközben szeretett hazájába veti bizalmát és reményét. Aztán idegenül, nejétől elhagyatva, csak epedő honvágya maradt meg. Noha történelmileg hazatért még és Esztergom ostrománál vérét a hazáért onthatta, a költő idegenben hagyja meghalni.

És porából napraforgó hajt ki,
Mely szüntelen arccal néz keletnek

És szívéből lesz dalos madárka,
Mely hazáját látogatni eljár.

Madáchnak némieken Balassaéhoz hasonló sorsa, szívbánata, családi boldogtalansága és honszerelme teszi oly szubjektív és hangulatossá a költeményt.

A „Pusztai Temetés”-ben képzelve napkeletre száll, hogy egy másik, épp oly szomorú sorsu hőst, Szádit sirathassa, ki a Hafiz elleni csatában elvérzett. Holt teteme felett a győztes Hafiz mulatoz táborával, köztük van Zulejka, Szádi egykori kedvese ki hirtelen eltűnik, hogy urát titokban eltemethesse. Midőn Hafiz e miatt rárivall, a Pharaó jelenetének rabszolga Évájára emlékeztető szavakban felel:

Őt megbünteted.
Mint férfiú. — A nő temetni jött!
Könyűm övé, hisz a mosoly tiéd!

„Nyári nap, téli éj”, valamint „Rege az ibolyáról” Freiligrath „Virágok bosszuja”, meg Tompa virágregéinek befolyása alatt készült. — A virágtündérek által eleinte megbűvölt s szerelmében oly boldog, majd a halotti kísértetek által megrémített Andor, némileg saját élete, symbolumának is tekinthető. A milyen légies, könnyed és életfriss az első kép, melyben a pajzán szellemek

Hullatnak rá friss viráglevélkét,
Súgnak neki szép tündér danát!

oly borzalmasan sötét, csaknem visszataszító az ellenkép:

S kezdenek dalt, táncot a halottak.
Daljok hörgés, táncuk esőrtetés!
E tivornya a velőt fagyasztja.

Ugyanazon borzalmas hang vonul végig a szláv népek mythológiájából merített „Vampyr“ című költeményén, a melyben Ármán nejtől, Jertától, hűségének jeléül kért hajfűrttel, Tibold ellen csatába indul és elesik. Az özvegy Jerta, esküje dacára, bár némi küzködés után csak, hűtelen és hozzá még férje gyilkosának, Tiboldnak kedvesévé lesz. Éjfélkor a hálószobában halk léptek hallatszanak, a megölt Ármán bosszuló szel-
leme jelenik meg:

S im a mátkágy függöny-redőit
Lassan vonja szét halotti kéz.

Jerta, Jerta! most az én óráim jő!
Hosszú a nap örömeidnek,
Mig én lenn fázom hideg tanyámon.
Legalább hát most melengess meg!

Jerta eszméletlenül összerogy s midőn reggel Tibold Jertát oly haloványnak találja, az így felel:

Oh, egy élő s egy holt kedvesének
Egy időben lenni, vajh mi sok!

Ekkor Tibold naponként ismétlődő vérnyomot fedez fel, mely őt Ármán sírjához vezet.

Jön más éj s a régi vendég véle,
Jerta a hónál fehérebb lett,
S minden reggel lábnyomok nélkül a
Hóult sírhoz vérszalag vezet,
S a hajnallal többé fel sem ébred
Végre a nő, nincs már benne vér.

A vámpír, denevér formában megjelenő siri szellem, szivta ki. Némelyik strófából kiérezzük a költő szívének egyéni jajkiáltását:

Oh, ha tudnád, hogy magas váradban
Jerta téged rég elfeledett!

mondja mélabusan, aposztrófálva Ármánt s magára gondolva.

Madáchnak nagy hajlama volt a borzalmas, rémes és kísérteties festéséhez annyira, hogy gyakran túlságosan is belemélyed ily részletek ecsetelésébe. Sue Jenő rémh-tóriái s a francia romantikusoknak főleg Hugó Viktor egyaránt túlzott jó és gonosz alakjai, kaján démonjai és légiés angyal alakjai, gyakran alkalmazott ellentétjei lehettek rá nagy befolyással. E rémes elem viszhangját megtaláljuk még az Ember Tragédiájának Tankred jelenetében is, a hol „A tornyon egy kúvik kiált, a légben boszorkányok szállnak s az ajtó előtt egy csontváz kél a földből,“ továbbá a „Kolosiak“ című elbeszélésében. Különb is természeténél fogva költői érzeke az élet tragikus oldala felé hajlik, a miért is legerőteljesebben, legszínesebb nyelven ott szólal meg, a hol a borzalom érzelmeit: a félelmet, kétségbeesést, a sötét kísérteties éjt, a halált avagy nagy lelki, testi fájdalmakat fest.

Mig Fortuna pihen.

Irta: PETERDI SÁNDOR.

A fogatok százai villámsebességgel robognak, a kerepesi uton tolong a nép, programokat kínáló hordárok és rikkancsok tülekednek, a zsufolásig megtelt villamos kecsik ékesen hirdetik annak a mondásnak igazságát, hogy nincs az a telt villamos, a melyre még öt ember reá nem fér.

A számtalan fogat között egy siető kis tilburry siklik keresztül. Előkelő úr hajtja. Mindenki ismeri: gróf Batthyányi Elemér, és a peckesen mellette ülő inas elővigyázattal tartja az óriási látesövet: „a turf szemét.“

Nem kell folytatnom a kép leírását, mindenki tudja, hogy lóverseny van.

Odakünn, a nagy téren már a kora délutáni idő óta zsbongó nép. Az olcsó helyek közönsége a fűbe telepedve, hűsítő árpalé fogyasztása mellett, hangos szóval vitatkozik. Minden hír lelkes hívőkre és hallgatókra talál: Anyámasszony náthás, Grandezza olyan jókedvű, hogy szinte nevet, Repardon II. szeszélyeskedik.

Konzorciumok alakulnak, konzorciumok feloszlanak és a tagok nem egyszer már jó előre össze is vesznek. Sebaj! a másik percben kibekülnek. A „smaroccer“-ek (kiknek nincs saját typjük) át-átosonnak a drágább helyekre és azután diadallal hozzák a hireket.

— Hopp! szervusz! mire teszel?
 — Flewiette! — holt bizonyos!
 — Bolond beszéd! most láttam, hogy Harkányi báró 1000 forinttal tette meg Spadassint.

— Igazán? nos akkor megteszem... Ki akar tenni velem Spadassinra? mutyista kerestetik...

Pedig Harkányi bárónak eszeágában sem volt Spadassin, — ő csak váltott egy ezrest.

Ezen az oldalon uralkodik az élénkség; a másik oldal kimerőbb, nyugodtabb. Itt van az előkelőség találkozó helye; kiknek javarésze csak azért jön a turfra, hogy lásson és láttasson, a „société“ legujabb eseményeit megtárgyalja. A tribün közönségének nem a játék a fődolgoz, hanem a séta, a beszélgetés, a toillettek bemutatása, — mert a versenyen megjelenni a bon-tonhoz tartozik.

Maga a verseny nem hozza annyira izgalmakba a kedélyeket, mint az az időköz, mikor Fortuna istenasszony pihen, mikor a versenyzők vannak. Ilyenkor előkerülnek a lionok, az udvarlók, megered a tréfa, a kacagás, a titkos megjegyzések, apró történetkék, legujabb hírecskék...

A fiatal Haraszthy báró is ilyenkor tűnik fel a láthatáron. Ő a tréfák, az „ou dit“-knek nagymestere. Mindenütt ott van; az egyik percben a haute volée hölgyeivel társalog, a másik percben már egy művész nő vagy orpheum-diva oldalán lépeget.

— Nos báró úr, ma adós marad valami fess kis történettel — szólítja meg Haraszthyt Z. grófné.

— Oh nem grófné, szenzációt ígerek, még pedig nagyot.

— Ah! ah! persze ez most tréfa?

— Nem, egész komolyan! Érdekes vendégei lesznek a turfának! Lesz mivel kitölteni a pauzákat.

— No, no! — Ah, ön valószínűleg X. hercegre gondol, a ki...

— Elhozza ide leányát, ki tegnap került haza Franciaországból, mert otthagya férjét? Tudom; nem az.

— Akkor D. bankárra gondol, ki —

— Mutogatni hozza új fekete ötösét? Oh nem! Különbben is az ötös fogat csak talmi fekete, mert az egyik ló lába hóka és a fekete színe csak úgy van kölcsön kérve, mint ott Toiron kisasszony arcán a rózsák...

— Rettenetes egy ember! — kacagott a comtesse, mindent tud, de semmit se árul el.

— Dehogyan nem grófné, ha kívánja, azonnal elmondom, kinél rendelte meg — bizonyára föltűnést keltő — új estély-toilettjéhez a rajzokat...

— Csitt! — az titok...

— Avagy, ha kívánják, elmondom, mint tartott valaki a la Duvernois asszony élőképpróbákat egy tükör előtt, — bizonyára teljes meglepedésre; sőt, minthogy egy másik bájos ismerősünknek úgy látszik nincs egy gondos Riverolles marquisja, ki neki — mint ez Simonének a Nők barátjában — egy sűrű fátyolt adna...

Hiába folytatta volna, — a hölgyek mind eltávoztak tőle.

Haraszthy a hatással meglepedve, nevetve ment tovább. — Megnézte óráját... és kutatva nézett körül.

— Hm! már itt kellene lenniök! — szólott kissé türelmetlenül, bosszusan.

Csengetés hallatszott... A verseny kezdődött... Fortuna asszony akcióba lépett. Mindenki székre, padra állt, — gukkerozott... beszélt... Néha-néha fel-felhangzik egy név... hömpölyög tovább... ott a remény, itt a félelem, izgatottság felkiáltása hallatszik... Az olcsóbb helyek közönsége lélekszakadva rohan versenyt a futó pápákkal, mialatt folyton ordítja lovának nevét...

Néhány perc és a remények szívárványos várai porban fetrengenek... Rubens a a turfón tanulmányozhatná, mint lesz a vidám arcból egyszerre szomorú, nagyon szomorú... Csak egy vonás... mint az ő híres gyermekképén...

Haraszthy ismét a tribün körül járkált.

— Nos, báró úr, — szólította meg X. hercegnő, — nyert?

— Nyertem, — 100 forintot. Hiába, az én kabalám mindig beüt.

Ugyan... most szünet van... ki oktathatna egy kissé a kabalából minket is.

(Folytatása következik.)

Nászutazás.

Irta: szentmártoni DARNAY KÁLMÁN.

Hogy Szentirmay Elemér szerelmes lett Patay Edithbe, azon senkisésem csodálkozott. Ki ne szeretne egy kenderszőke haju, pozsgás piros arcú, ragyogó szemű kis tündért, ki olyan szép, mint a felhőtlen kék égbolt, termete liliomszál, járása fenséges, mint a sziklákon élő gazelláé.

De azon már mindenki bámult, hogy Elemér eljegyezte a szép és gazdag Edithet, azt az exotikus kis leányt, kinek mamája félvállról beszélt a kopogtató kéréssel. — Kérlelhetlenül osztogatva a kosarakat, mely, ha még oly kicsiny is, mégis legnehezebb terhe a férfi-sziveknek.

Maga sem akarta elhinni Elemér, hogy csakugyan Edith vőlegénye. Napjában tizszer is odaállt a tükör elé, hogy megnézzze, miként néz ki egy olyan bátor legény mint ő, a ki meg merte mondani Patayné nagyságos asszonynak szemébe, hogy szereti egyetlen leányát.

Nagy dolog is az a leánykérés, főképpen, ha a mama nagyralátó és úton-útfélen hangoztatja, legény legyen a talpán, a ki leányomért akar jönni, csinos, okos, jómodorú, merész, olyan merész, a ki Edithtel nászutazásképpen bejárja az egész világot; hogy a fél vármegye vejről beszéljen, ki most Indiában vadász elefántokra, az északon jegesmedvetalpat vacsorált, Domingó szigetén kolibrinyelvet evett.

A mama ezen rögeszméje volt a boldogság tengerének láthatatlan sziklája, melynél a szerelem szárnyán járó sok hajótörést szenvedett.

Elemér hajója sem járt volna szerencsésebben, ha kormányán ott nem ül Edit az az eszes kis baba, kinek göndör szőke fürtös fejcskékjében annyi jó gondolat termett meg.

Mikor a nap leszállt a hegyek mögé, akkor találkozott az ifjú pár a kert lombos fáin alatt, ott ültek naponkint egymás mellett a kis kerti padon, a beláthatatlan jövőről tervezgetve.

Minél inkább közeledett a nagy nap, midőn véget kellett vetni a titkolódzásnak, annál levertőbb volt Elemér, már boldogsága árán is le akart mondani szerelméről, csak szabaduljon az aggodalmas gondolatoktól. Nem is lett volna a házasságból semmi, ha Edithnek agyában meg nem születik a megmentő gondolat.

Ki ne ismerné a kettős szemernyős, vitorlavászon kalapot, hosszú, fehér fátyollal, a minőt az angol turisták viselnek. Ilyent kellett Elemérnek fejére tenni divatos cillindere helyett, ilyenekkel állított be a mamához megkérni Edith kezét, kijelentve, hogy kész leányával a világot körülutazni.

A mama jó kedvében volt, így Elemért készen várta az áldás.

Az esküvő megtörtént. a gazdag kelengyéhez — meglepetésként — még két svájci hegmászó bottal, négy mentő-hólyaggal, egy Peppin-bögrével kedveskedett a mama, mely utóbbit arra szánta, hogy a Montblank tetején gulyáshust főzzenek majd és sűrű könyhullatás közepett útnak eresztette a fiatal párt a világ körül.

A vasút dübörgése, a gőzmozdony pöfékelése nem zavarta meg azt az édesen enyelgő hangot, melylyel egymáshoz simulva elcsicseregte a fiatal pár az egyedüllet első boldog óráit.

Ki is lett volna boldogabb náluk, ha a mama szeszélye nem kergeti őket ki a nagyvilág zajába, ismeretlen tájra, idegen népek közé. Mennyivel édesebb volna meghúzódni egy csendes nyaralóban, ott egymásnak élve, fenéig üriteni a házaset mézes poharát. Majd irigykedve nézték a vonat mentén subáján heverésző juhászbojtárt, ki furulyaszóval várja ebédet hozó kis feleségét.

Ezer tépelődés között értek a fővárosba. A harangozó villamos, az ügető komfortáblisok, a vágta-ó fiakkerek zajában némán ülték végig a Kerepesi-utat. A férj jobbra, a nő balra nézve olvasgatták a palotasor földszintjein egymást érő felirattáblákat.

A férj hirtelen megállítja fogatát és örömtől sugárzó arccal vonszolja nejét egy kerek fabódé felé. Ez az egyetlen menekvés, édes Edithem, tegyük meg a mama kívánságát és eltűnnek a panoráma függönyei mögött, melyen a kivilágított felirat ragyogott: „Utazás a föld körül.“

Edith hamisan mosolyog, átkulcsolva Elemér nyakát a két napos asszonykák meleg ölelésével.

De mi lesz a hegmászó-bottal, a Peppin-fazékkal és a mentő-hólyagokkal, melyet hajótörés esetére csomagolt be a gondos mama.

Azt is kitalálták.

Propelleren a tengeri hajózás helyett átutaztak Budára, Montblank helyett megmászta a Svábhegyet, ott költötték el a Peppin-fazék első izletes főztjét és nyugodt lélekkel, mint a kik eleget tettek kötelességüknek, utaztak Herkules-fürdőbe, élvezni az igazi mézes heteket.

Gita sorai.

Páris, október.

Az ut fáradalmait kipihentem. Ebben a szép, ragyogó városban érzem az előkelőség leheletét. Mennyi fény és mennyi pompa mindenütt! Csak úgy árad a boulevardon a parfümillat. S nem kellemetlenkedik minden pillanatban a Spitzer.

Minő sürgés-forgás az utcákon, a kirakatokban csak úgy tündökölnek a divatos ruhák kalapok, csipkék, himzett piperecikkek. Ah, öröm itt élni. Minden új és megkapó! Apa ma meglepett egy legújabb szabású felöltővel! (Hogy fog sárgulni az árendás-leány.) A mama is a legszebb párisi fazón szerint csináltatta téli ruháit. (Mily büszkén sétálok majd mellette a Váci-utcán.) Mondhatom, bolondítóan szépek és sikkesek a párisi fiatalemberek; a tanár úr hozzájuk mértén fabábu. Mily graciózus a tartásuk, a mozgásuk, a lépkedésük, a köszöntésük, a mosolygásuk (ah, a szívem soha nem vert lázasabban), szóról-szóra színigazság, a mit a regények mondanak róluk. Egy kékszemű, serkedő bajúszu fiatalemberke sokáig kísért bennünket, élénk került, aztán megint utánunk jött, (majd kiszakadt a szívem örömeiben), a mama mit sem vett észre. — Reggel a kapus a szobaleánnyal egy levelet juttatott hozzám. Halványkék illatos levél, a tartalma édes szerelmi vallomás. Jól ettettem. Párisi diadalomat soha sem fogom elfeledni. Ah, csak már Bélának elmondhatnám.

Este színházba mentünk. Apának pompás, jó kedve volt. A színházban szóba elegedett a mellette ülő aranyos haju kisasszonnyal. — Én örültem, hogy apa oly jól mulat. (A mama merően és komoran a szinpadra szegezte tekintetét, arcán az előkelő születés fölényes nyugodtsága honolt. Apa sokat és néha suttogva beszélgetett s közben fel-felkacagott. (Mama egyszer csipett rajtam egyet s ujjával a szinpadra mutatott, a mi a jó nevelés kátéja szerint azt jelenti, hogy a nagyok társalgása nem fiatal leányoknak való.) Úgy is tettem. A szindarab sujtje az volt, hogy a hűtlen férjek a békés társadalmi élet igazi kigyói. (Ezt otthon hallottam félálomban, a mint anya mondta apának.)

Színház után apa elment, azt mondta, egyik régi barátja várja. Anya szóltanul kocsiba ült velem és hazamentünk pihenni. Hajnal felé, úgy rémlik, álomban lármás zsbongást hallottam, apa és anya hangját, valószínűleg az esti darabról beszélgettek. Felébredtem. Éppen a mama beszélt:

— Tudod-e, ki az igazi kigyó? A hűtlen férj, a kinek a nő teljes bizalmát, egész életének szerelmét ajándékozza s a ki ezzel lépten-nyomon, a nő szemelátára, visszaél Apa nem felelt. — Nyilván helyeselte mama nézetét a darabot illetőleg. . . . Hát bizony itt Párisban sokat lát, hall, tapasztal az ember. Finomodik az izlés, az előkelőség igazi talajára lel ebben a városban.

Apa ma valami sárgás port hozott s azt mosolyogva anyának nyujtotta. Megtudtam, hogy ez hajfesték, mely a fekete haját aransárgára festi. Anya a szobaleánnyal ajándékozta. Én könyörögtem, hogy ne adja oda, fesse be inkább az ő haját, vagy az enyémet vele, nem kell mindjárt, ráér majd Budapesten, de ő hajthatatlan volt. — Betellett, ugymond, az aransárga dámákkal. Nos, hát ilyen különös anyus.

A végére hagyta azt a sok szép elmondani valót, a mivel tulajdonképpen kezdenem kellett volna. De hát nagyszerűségéhez illően úgy sem tudom elbeszélni, mi mindent láttam a kiállításon, a hol mindennap délután két órától félhatig időzünk. Valóságos nyelvezenebonát hallani, melylyel az emberek csodálatuknak kifejezést adnak. Megfordul itt mindenféle náció (a Spitzerék is képviselve vannak lármás toakodásukkal), de semmi sem oly méltó a bámulatra, mint a sokféle stílű pavillon, melyben a nemzetek munkásságukat bemutatják a világnak. Mennyi kincs és gyönyörűség egy rakáson! Mennyi szép festményt, szobrot, mindenfajta divatcikket láttunk. Egészen belekábult a szemem a nézésbe, utóbb már a színeket sem tudtam megkülönböztetni. A magyar pavillonban néha találkoztunk ismerősökkel is (itt láttam Sági Elemért is, kit titokban imádtam három évvel ezelőtt), a kik mind azt mondták, hogy mindenek fölött legszebb a magyar kiállítás. Hát minden magyar ezt állította. — Én gondolkodtam. Ugyan, édes Istenem, hiszen vannak itt még ilyen szép dolgok, mint a mi holmiaink. Ki is fejeztem ezen véleményemet apának, ő reám nézett és mosolygott. Aztán megcirógatta az arcomat:

— Igazad van kis leányom, de hát a hazafiság is valami !!

Mikor hazamentünk, a mama előrement a lépcsőn, apa lassan ballagott velem felé. A londoner levelet adott át apának. (Istenem, csak nem sze... — mert hát olyan formás kis zöld levélke volt.) Ah, de bizonyára egy barátja írta. Oly gonosz az ember, mikor ilyen fiatal, mint én.

... Ma apa és anya erősen vitakoztak. Apa maradni akart Párisban tovább a tervbe vett nyolc napnál, de anya nem egyezett bele.

— Torkig vagyok Párisal. Nem kérek többet ebből a mulatságból. A hajfestékdoból sem, jól befestette az életemet drága, aranyos guszthusod!

En nem értem, hiszen otthon oly vidáman kelt anya utra. Így hát két nap mulva utazunk a mámor e rózsás birodalmából, (így mondja a költő), a sikkes gavallérok, az igazi előkelőség hazájából a fabábu fiatal urak és a Spitzerék otthona felé.

A hét története.

Mária Raineria főhercegnő renunciációja a Burg titkos tanácsstermében szombaton délben 12 órakor ment végbe, a szokásos szertartásokkal. Az ünnepies szertartáson jelen voltak a Bécsben levő összes főhercegek, a miniszterek, a legfőbb udvari méltóságok és a titkos tanácsosok. Ő felsége beszédet intézett a jelenlevőkhöz és felszólította őket, hogy tanúi legyenek a következő aktusnak. Goluchowski gróf külügyminiszter fölolvasta a lemondó okiratot, azután a főhercegnő is fölolvasta a nyilatkozatot és a hozzátartozó esküt s aláírta az okiratot, a melyet Róbert württembergi herceg, a völegény is aláírt. Az okiratra végül rányomták a mátkapár pecsétjét.

A király szombaton délután meglátogatta a württembergi hercegi családot. Ő felsége württembergi ezredének egyenruháját viselte. Este a királynál családi ebéd volt, a melyen jelen volt a mátkapár, az uralkodóház Bécsben időző tagjai és az ott lévő idegen fejedelmi vendégek.

A király délután külön kihallgatáson fogadta Miklós württembergi herceget.

Vilma királynő esküvője valószínűleg májusban lesz az amsterdami »Nieuwe Kerk« nevű templomban, a hol Vilma királynőt két évvel ezelőtt megkoronázták. Az esküvőt állítólag a királynő kívánságára halasztották tavaszra, minthogy azt óhajtja, hogy ez alkalommal népiünnepélyek rendeztessenek, a mi pedig Hollandiában a téli zoid időjárás alatt lehetetlen. Ezzel a verzióval szemben az udvarhoz közel álló forrásból azt jelentik, hogy az esküvő már január második felében lesz.

Frigyes császárné állapota változatlan. Az utolsó éjet a beteg nyugodtan töltötte. A császárné környezete a felgyógyulást reméli. — reméli főképen, hogy azok a fájdalmak, a melyek a beteget csütörtökön kinozták, megújulni nem fognak.

Nász az uralkodó-családban. Bécsből jelentik: Miklós württembergi herceg, a ki Mária Raineria főhercegnőnek, Albert württembergi herceggel való esküvőjén Vilmos császárt fogja képviselni, péntek délelőtt tizedfél órakor Bécsbe érkezett.

Mária Raineria főhercegnő esketési ünnepélyére Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, Lukács László pénzügyminiszter, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter és Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter pénteken Bécsbe utaztak.

Erzsébet főhercegnő, Mária Krisztina spanyol regens-királyné anyja, Bécsből a nyugati vaspálya expresszvonatán Madridba utazott lánya látogatására s több hónapot fog ott tölteni.

A pápa általánosan gyengélkedik. Azt beszélnek, hogy dr. Lapponi, a pápa udvari orvosa a pápa állapotát nem tartja veszedelmesnek, a Vatikánban állítólag mégis rendkívül aggódnak, mert a pápa folytonosan gyöngyözik.

Császka György kalocsai érsek Rómából visszaérkezett és székhelyére utazott, hol hétfőn Bács-Bodrog vármegye küldöttségét fogadta báró Vojnich István főispán vezetése alatt.

A király dr. Mikita Sándor munkácsi kanonok és püspöki irodaigazgatónak a Szent Háromságról nevezett budai felhévizi címzetes prépostságot adományozta.

A király Franz Mária Teréziának, a kalocsai »Miasszonyunkról«-ról nevezett zárda főnöknőjének, a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Zimándy Ignác annak emlékére, hogy nyugalomba vonulása alkalmával a község olyan meghatóan és szívből fakadottan bucsuzott el tőle, az általa alapított kisdédóvónak 200 koronát ajándékozott.

Szápáry László gróf, fumei kormányzó, Fiuméből Bécsbe érkezett.

Báró Tallián András őrnagyot, Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter parancsértisztjét, a csapatszolgálathoz történt beosztása alkalmából ő felsége a katonai érdemkeresztel tüntette ki.

A magyar kereszténység jubileuma. Komárom város róm. kath. hitközsége vasárnap ünnepelte meg a magyar kereszténység 900-ik évi jubileumát. Az ünnepi misét Kohl Medárd püspök mondta, ki e célból Komáromba utazott.

Ifjabb Perényi Zsigmond báró, országgyűlési képviselő, október 15-én kelt egybe özvegy adorjáni és nagyráthonyi Ráthonyi Aladárné, született szentkatolnai Cseh Etelkával, néhai Cseh János és neje született hiripi és ivácskói Szuhányi Valéria leányával Szatmárott.

Jamniki Jóni Ferdinánd honvéd huszárszázados felesége, szül. Fogd Marianne, rövid szenvedés után élete 25-ik és boldog házasságának 6-ik évében f. hó 25-én elhunyt Szegeden.

Henszelmann Béla e héten vezette oltárhoz a fővárosi Deák-téri templomban Jankó Abigélt, néhai Jankó Jánosnak, a jeles művésznék leányát.

Legifjabb kamjonkai Szemző István, tartalékos huszárhadnagy, eljegyezte Geyer Matildot, özvegy Geyer Henrikné nagybirtokosnő leányát Cservenkán.

Szerdán délután temették Budapesten dubravítcai Dubravitzky Elekné, szül. vecseszéki Ferenc Viktória csillagkeresztes hölgyet, Dubravitzky Elek kamarás nejét és Ferenc Idának, dicsőült Erzsébet királynénk volt magyar felolvasónőjének és csillagkeresztes hölgynek testvérhugát, a széles körben ismert s mindenki által szeretett és tisztelt, gyöngédelekkü urasszonyt. A holttestet e hó 26-án Kecskeméten helyezték el a családi sírboltban.

Az Erzsébetvárosi templom fölszentelése. Tóthfalusy Béla, az erzsébetvárosi plébános kérvényt intézett a tanácshoz, hogy az új templom felszentelését halasztásuk el tavaszra, mikor az idő kedvezőbb lesz ilyen ünnepek megtartására.

A. M. D. G. Ez iskolaév kezdetével történt hivatalos áthelyeztetés folytán lakását és jótékonycélú ügynökségét Turóc-Szt.-Mártonból Pancsovára helyezte át Van Mons Alfréd áll. tanár Pancsován, Torontálmegye. A középfrikai rabszolgásgellenes missiókra szánt kegyes adományokat, valamint eddig, úgy a jövőben is mindig köszönettel fogadja és megnyugtazza; azok pedig a következők: 1. Mindenféle használt levél- és okmánybélyegek. 2. Képes levelezőlapok. 3. Szent és világi képecskék. — Ellenben szivarvégeket és közönséges, vagyis nem képes levelező-lapokat többé nem gyűjt. Öt kilogrammot nyomó postaküldemények — ha esetleg frankirozatlanok is — elfogadtnak. A jótékony cél közlönyeivel ingyen és bérmentesen szolgál

Szerkesztői üzenetek.

Van Mons A. urnak. Örvendünk, hogy a szent célt egy szemernyivel előmozdíthatjuk. Üdvözet. F. M. Paula urnőnek. Vannak esetek, a mikor ilyenfélekben is szolgálatára állhatunk a közönségnek; azonban méltóságodtól, nekünk másfajta kívánalmaink vannak. Semmiesetre sem cselekedjük meg.

Lovag Thék Endre urnak. Nagyságod levele bennünk azt a vágyakozást növeli, bárcsak nagyjaink valamelyikében is támadna a kötelességteljesítésnek hasonló követője a magyar költői nemzedék istápolására. Egyebekben kívánsága szerint történik minden.

B. N. és W. H. urak. Az életviszonyok — sajnos — lapunk további díjtalan küldését beszűntetni parancsolják. Csak a legrégebb, intenciónk mellett harcoló lapok kapják továbbra is a cserépéldányt.

THÉK ENDRE BUDAPESTEN, ÜLLŐI-UT 66. sz.
Első magyar zongora gyára = PÓKRAKTÁRAK: SZEGED, TEMESVÁR,
KASSA, NAGYVÁRAD, KOLOZSVÁR stb.

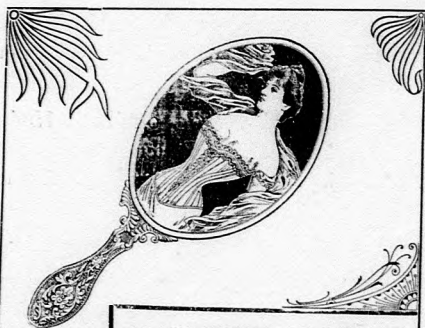
A gyárban a világ legnevezetesebb fából a legjobb szerkezetek alapján készített tiszta szép dallamszerű hangszerek vannak nagy választékban, ugyszintén aránylag a vidéki raktárakban, az egyedüli tulajdonosa és szabadalmazottja az alumínium belsejüketnek s így ezen iparágban a legmesszebb menő igények a magyar ipar termékéből fedezhetők tetemes megtakarítás alapján, a mit örömmel tudatunk.

Szájpadlás nélküli fogak

♦ ♦ Főlegessé teszik az inylemez használatát
A szájból kivenni nem kell, nem is szabad. ♦ ♦
♦ ♦ ♦ ♦ Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálista szájpadlás nélküli műfogak készítésében
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 38. szám.

Mlle KEIFEL és HIRSCH

NŐI MELLFÜZŐ KÉSZÍTŐK

Budapest, IV., Váci-utca 10.

Ajánlják elismert kitűnő szabásu

FÜZŐIKET

mértékre készítve.

Cégünk kitűnő munka és versenyképességért a milleneumi **nagy eredmél** lett kitüntetve. — 5

Vidékre képes árjegyzéket ábrákkal készséggel küldünk bérmentve.

Dr. PAJOR SÁNDOR vizgyógyintézete

Budapest, Szentkirályi-u. 14.

(a muzeumkert közvetlen közelében.) Telefon.

A tudományos vizgyógymód összes eljárásai, villamos, izasztó, massagekurák stb. Gondos orvosi felügyelet

Szabadalm. szénsavas fürdők.

(Nauheimi eljárás.)

Fölvétel és szakorvosi rendelés **ideg-, bel- és bőrbetegeknek** naponta. — Prospektus kívánatra. — 10-7

Árak mérsékelték.

Lehrfeld Berta utóda

női divatterme

Budapest, IV., Zsibárus-utca 2. sz.

Utazásából visszatérve, a nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe ajánlja dusan felszerelt raktárát. Párisi modelljei bármelyik külföldi céggel kiállják a versenyt.

Vidéki megrendelések pontosan a legjutányosabb árban teljesíttetnek.

10-7

BOGOSZÁVLEVITS ES NAGY

BUDAPEST, Koronaherceg-utca 5. sz. I. em.

Nagy választéku **szücs- és szőrmeáru raktára** a legelegánsabb párisi modellekkel. Ő nagy méltóságai Széll Kálmán és Perczel Dezső házelnök ur házi szállítója, nemkülönben pedig Magyarország legelőkelőbb hölgyközönségét számítja rendes vevőinek. — Öltönydarabok kívánatra választásra vidékre postán is elküldetnek a csomagolás és szállítás költségének fedezésével.

Mérsékelt árak! Javítás ingyen!

Igazítást és átalakítást féláron eszközölnek. Budapesten házhoz szállítás díjmentes.

Molykár ellen biztosító- és megóvó-intézet, tűzkár és betörés ellen biztosítva.

Legjobb magyar pezsgők

VIN DE CABINET

PRÉDA

ARANYCSEPPEK

SPARKLING HUNGARIAN

A fenti pezsgők kitűnő hire messze túl terjed a magyar határon.

52-30

Dr. Ludwig Willibald

pezsgőbor-gyáros
NAGY-MAROSON.

SZALON-CIMBALOM

pedálos, barna vagy fekete színben, kitűnő erős csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. — Bolti ára 300 korona, nálam **150** kor-ért kapható. Alapos tanítást is elvállalok havi 16 k.-ért

Árjegyzéket bérmentve küld

JEGESI GÉZA

cimbalom-készítő,
a vaskoronás cimbalom
főtalálója

Készítési telepe: **Budapest, VII., Nefelejts-utca 43.**

Eladás 20 koronás havi részletekre is.

52-32

KÖNIG IZIDOR

műbutorasztalos és disztítő.

Budapest, VII., Aréna-ut 7/a.

13-8

Az arany érdem-kereszt és a spanyol koronás arany-érem tulajdonosa. 1883. Budapest nagy díszoklevéllé díj. 1886. Brüsseli világkiállítás díszoklevéllé díj. 1896. ezredévi kiáll. nagy áll. arany-érem, stb.

„Ideg-betegségek“

elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vérinfekcionális betegségei ellen páratlan sikerű gyógyhatásai folytán legmeglegebben ajánlható

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern Hygiea s orvosi technika előrendű vívmányai szerint a korszakalkotó „Kataphorese” gyógymód alapján nagyszabású gyógyteremmel van berendezve és a legrovidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető. Az intézet nyitva d. e. 8-1-ig, d. u. 2-3-ig.

Levelekre díjmentesen válaszoltatik.

Külön váró- és gyógyterem, külön be- és kimenet.

-9

Dr. Mitzger Tivadar

hirnevés hidro-elektroterapeutai rendelő-intézete

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. emelet.

Alapított 1800.

Alapított 1800.

Számos kiállításon arany-, ezüstérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetve.

ZECHMEISTER K. ÉS FIA

József főherceg, ő csász. és királyi Fensége udvari szállítói

méz-, viaszáru-gyára és méhviasz-fehéritése
GYÖRÖTT.

Ajánljuk a Főtiszt. Plébános Urak becses figyelmébe kitűnő minőségű és az egyház rendeletei.ek megfelelő valódi méh-viaszból készített templomi és egyéb viaszgyertyáinkat bármely nagyságban.

I-ma méh-viaszgyertya, hosszú vagy rövid alak	1 kg 2 frt 50 kr.
I-ma húsvéti méh-viaszgyertya	1 » 2 » 60 »
Sárga-méh-viaszgyertya (gyász) hosszú alak	1 » 2 » 20 »
II-da méh-viaszgyertya	1 » 2 » 10 »
II-da húsvéti gyertya	1 » 2 » 20 »
Műviaszgyertya hosszú vagy rövid alak	1 » 1 » 40 »
Viasztekercs I-ma, fehér vagy színes	1 » 2 » 60 »
Viasztekercs II-da, fehér vagy színes	1 » 2 » 40 »
Viasztekercs műviaszból	1 » 1 » 80 »
» sárga, természetes színben	1 » 2 » 20 »
„Guillon” párisi öröklámpa-bél	1 doboz 1 frt 60 kr
I-ma méhviasz-fáklya egy beles	1 kg 2 frt 60 kr
II-da » » négy beles	1 » 2 » 20 »
Műviaszfáklya	1 » 1 » 60 »
Gyújtó viasztekercs nem csepegtet, 1 drb 10 kr	1 » 2 » — »
Finom főmjén	1 » 1 » 20 »
Keresztelő-pamut, igen finom, 20 dekás csomag	— » 80 »
Legfinomabb égőolaj előprézből	1 » — » 46 »

Vesszővel bevont üvegben vagy bádoggannában küldve, az üveg vagy bádogganna circa 5 kg. olajra 80 kr., 10 kg. olajra 1 frt 20 kr., 15 kg. olajra 1 frt 40 kr., 25 kg. olajra 2 forint. Az olaj ára franco-szállítás nélkül értendő.

Guillon-rendszerű szab. öröklámpa-készülék kisebb és nagyobb alakban:

1 rubin vörös kristály-üveg	1 frt 20 kr.
1 doboz szab. bél, kristály lábcskával	
0 sz., 1 sz., 2 sz., 3 sz., 4 számu	1 » 60 »
1 védőfedő aranyozva	— » 70 »
1 fa-és rézbetét, a lámpaüreg beöltésére	— » 60 »
1 tartalék-fémhábacská	— » 12 »
1 olajtölcsér pamuttal	— » 18 »
Összesen	4 frt 40 kr.

Mindenemű stearin- és csillár-gyertya jutányos árban.

Részletes árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálunk.

Bármely fajta viaszgyertyánkat — 10 kg. mennyiségtől kezdve — Ausztria-Magyarország bármely posta-, vasut- és hajó-állomására díjmentesen csomagolva, bérmentesen szállítjuk.

Égőolaj, stearingyertya stb. arai franco-szállítás nélkül értendők.

Czégünk számos előkelő kitüntetéssel és elismerő levelekkel rendelkezik.

Főtisztelendő Plebániahivatalnak egy évi utólagos fizetési előny.

Teljes tisztelettel

Zechmeister K. és Fia

26-18